

več srčni želji, prosil je v drugič očeta in mater, naj mu dovolita oženiti se, prosil Rmana, naj mu skoro dá Alenčico za ženo, ker se je toliko trudil zanjo.

Stari se niso dali dolgo prositi. Saj ni bila ta stvar nova, trebalo je le dovoljenja od grajščine, katera se ni ustavljala. Gospod župnik se je sicer nekoliko muzal, a naposled je pohvalil mlada zaročenca, češ, da sta poštena in zvesta.

Bil je prijazen predpust. Pri Rmanih in Močilarjih so se pripravljali za ženitnino. Alenčica in Vid sta vabila sorodnike, sosede in prijatelje, da se je sešlo na poročni dan veliko svatov od vseh strani: Bojan z ujemcem Stankom, Urh z Visokega z ženo in hčerjo, sosedi, prijatelji, — da ni bilo še toliko ljudij pri Močilarjih. Praznovala je ženitovanje — rekel bi — vsa vas, saj jedni so bili sosedje in prijatelji Rmanovi, drugi Močilarjevi. Splošno je bilo veselje. Plesali so in peli, da je bilo kaj. Bali se niso, da bi prišel grajski valpet z bičem in jih pregnal ali pa odvedel katerega v grad. Tisti časi so minuli. Tako je dobil Vid srčno ljubljeno nevesto in živel z njo srečno sredi dobrih otrok, katerih potomci še sedaj marljivo orjejo zemljo.

Rman je dal kmalu gospodarstvo iz rok in živel sedaj pri sinu Marku, sedaj pri hčeri še nekaj let. Bojan pa se je

odločil kmalu potem za vojaški stan, deloma ker ga je veselilo vojaštvo, deloma ker so se bali zatiški menihi raznih sitnostij, ko bi ga sprejeli v redovno zvezo. Bil je neustrašen vojak, bojeval se je na jugu s Turki in na severu z Nemci; rekel je pa večkrat, da se je zagledal v požar čušperškega gradu in tam dobil veselje za meč in ogenj.

O Ferdinandu ni bilo potem ne duha ne sluha.

Čušperški grad se ni na onem mestu pozidal nikdar več, pač pa je zidal nekdo pozneje grad na bregu proti Račni. Rodovina Čušperžanov je izmrla s Henrikovim sinom Jurijem, ki je umrl bojda kot kapitan bihaški. V domovino ga ni bilo nikdar.

O starem čušperškem gradu pa so se pozneje pravile in se pripovedujejo še dandanes različne pripovedke. Marsikaj v njih je izmišljenega, a resnica je, da ga je razrušila jeza zatiranega ljudstva.

Skoro, skoro se zrušijo še poslednje stene, mah zakrije kamenje, grmovje in drevje zaraste ves kraj, ki je nekdanj vzbujal okoličanom grozo in strah.

Razrušen je silni grad in pozabljen, in kmalu se ne bode poznalo mesto, kjer je stal, a narod, katerega so nekdanj strahovali grajščaki, ostal je in je sedaj sam svoj gospod na rodni zemlji.

M o r n a r.

Domón prišel je mlad mornár,
Oj mlad mornár, oj lep brodár.

»Domači kraj, domači kraj,
Kakó, kakó te vidim zdaj!
V zemljó so stářiše zagnili,

Deklè so moje omožili,
In sêstra ljuba, ljubi brát
Po svetu šlà sta — sréče iskat!«

Zapústil je dóm mornár solzèč,
Nazáj ga biló ni níkdar vèč.

A. C. Slavin.

